

't ROS BIEKE

Een uitgave van de Koninklijke Imkervereniging De Rosse Bie

Jaargang 45 nr.4

juli – augustus 2021

Verantw. uitgever : H. Braet

Oude dijk 35

2300 Turnhout

Inhoud

Van het V.B.I.

VBI Insurance

Haard Amerikaans vuilbroed in Oost-Vlaanderen.

Van de bestuurstafel

In memoriam

Lidgelden : A-B-C-D lid

Radartracking

Gezegde

Te noteren

Ledenvergaderingen.

Activiteiten 2021 (met corona voorbehoud)

Aziatische hoornaar (1)

De Aziatische hoornaar (2)

Groot kaasjeskruid

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

Afbeeldingen

Honingbij op marjolein.

Honingbij op Look zonder look.

Parende moeder en dar.

Honingbij op Sedum

Honingbij op Groot kaasjeskruid

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

Overname van artikels is toegestaan mits schriftelijke toelating.

Welkom bij het VBI

Het VBI is een koepelvereniging voor alle imker-organisaties in Vlaanderen. Ongeacht u imker bent of niet, de werkmethode die u prefereert, uw interessegebied, de soort of origine van de bijen die u bestudeert, bij ons bent u steeds van harte welkom.

René De Backer
Voorzitter

VBI Insurance

Het heeft bloed, zweet maar gelukkig geen tranen gekost. De opzet van het Vlaams Bijeninstituut om voor de Vlaamse imkerij een echte, unieke en betrouwbare verzekering te vormen is een feit. VBI Insurance is nu compleet.

Wat vroeger gekend was onder de noemer koepelverzekering en nu werd omgedoopt tot 'basispolis' en waar ieder lid automatisch onder valt, was al langer klaar.

Nu wordt deze basisverzekering uitgebreid met drie polissen:
Bee Family,
Bee Small Business
Bee Professional

Op de website worden de polissen bondig uitgelegd. Het is belangrijk om weten wanneer je één van deze verzekering toch maar beter aangaat maar het is net zo belangrijk om te weten wanneer dit niet van toepassing zou zijn omwille van je profiel. Je laten verzekeren voor risico's die je niet loopt, is zonde van het geld.

En er is meer, veel meer. Met VBI Insurance staat de dienst verzekeringen binnen de muren van het VBI en maakt in deze integraal deel uit van de werking van het Vlaams Bijeninstituut zelf. Is er nood aan bijkomende informatie, een probleem of doet er zich een discussie voor dan worden

onze leden door mensen die de geplogenheden binnen de imkerij, de wet en de rechtspraak van binnenuit kennen van A tot Z geholpen.

Dit is echt uniek. De tijd dat imkers van het kastje naar de muur werden gestuurd door makelaars die de sector niet kennen behoort dan ook volledig tot het verleden. Een vraag stellen aan de dienst VBI Insurance betekent dat je een antwoord krijgt dat zowel juridisch als verzekeringstechnisch werd afgetoetst en waarbij je altijd snel zal weten waarop of waaraan. Met het antwoord 'het zou kunnen dat...' ben je niet geholpen.

Wat nooit eerder gezien is binnen onze sector is dat leden, ingeval dit nodig mocht blijken, vrijblijvend advies kunnen verkrijgen bij een klein team van advocaten die gespecialiseerd zijn in de wetgeving om en rond het imkeren en de aansprakelijkheid in het algemeen...

Wat ben je met een verzekering als verzekeraars onderling bij discussies beslissen zonder kennis te hebben van de sectoreigenschappen? Of wat helpt een rechtsbijstand als je niet kan beschikken over advocaten die de sector en de specifieke wetgeving kennen ?

Het mag dan ook voor iedereen die zich aansluit bij VBI Insurance een echte geruststelling zijn dat de imker er niet alleen voor staat wanneer het misloopt. En het kost je niets extra meer als de polis aangegaan is.

Heb je vragen aangaande VBI Insurance of heb je ze spijtig nodig, alle dienstverlening loopt over één kanaal:

bee.insured@vbi.vlaanderen.

Als voorzitter gaat mijn oprechte dank aan het team dat deze zaken gerealiseerd heeft!

Met vriendelijke groeten
René De Backer
Voorzitter

Haard Amerikaans vuilbroed ontdekt in Lokeren, provincie Oost-Vlaanderen.

In de Belgische provincie Oost-Vlaanderen is een nieuwe haard van Amerikaans vuilbroed aangetroffen.

Deze zeer besmettelijke broedziekte dient ingedamd te worden om verdere verspreiding te vermijden.

Op het kaartje is de schutkring ter hoogte van Lokeren weergegeven waarbinnen alle verkeer van bijen en bijenmateriaal verboden is.

Voor meer informatie kan u terecht op de website van het [FAVV](#)

Amerikaans vuilbroed

Verwekker

Amerikaans vuilbroed is een bijenziekte die wordt overgebracht door een sporenvormende bacterie, *Paenibacillus larvae*. De sporen kunnen zelfs in extreme omstandigheden (droogte en koude) gedurende tientallen jaren overleven. Jonge larven (tot 2 dagen) zijn het gevoeligst voor de ziekte. Oudere larven worden alleen aangetast bij een vrij hoge infectiedruk. Volwassen bijen worden helemaal niet aangetast maar geven de ziekteverwekker wel door. Amerikaans vuilbroed kan de productiviteit gevoelig doen dalen en het bijenvolk doen wegwijnen.

Symptomen

- De volgende symptomen kunnen wijzen op Amerikaans vuilbroed:
- dun broed met gesloten cellen, open cellen en cellen met resten van aangetaste larven,
- cellen met ingezonken celdeksel,
- openingen in een aantal celdeksels,
- celdeksels zijn donkerder van kleur dan normaal,
- gronderige leemachtige geur, inhoud van aangetaste cellen is dradentrekkend en stroperig (luciferproef),

Verspreiding

Besmetting via de sporen kan gebeuren bij:

- het voeren van besmette honing of besmet stuifmeel,
- het binnenbrengen van vreemde bijen,
- gebruik van tweedehands materiaal of besmet materiaal,
- het zwermen.

De sporen worden overgebracht door het poetsgedrag van de bijen en tijdens het voeden van de larven.

Preventie en bestrijding

Het risico op besmetting kan op een aantal manieren worden verminderd:

- niet voeren met honing of stuifmeel van onbekende oorsprong,
- geen raten of ramen van onbekende oorsprong gebruiken,

- nagaan of het broed geen gebreken vertoont,
- contact met andere bijenvolken beperken.

Is de kolonie ervan verdacht wordt aangetast of besmet te zijn, moet de bijenhouder daarvan onmiddellijk aangifte doen bij de Lokale Controle-Eenheid (LCE) waarvan de bijenstand afhangt. De LCE stuurt dan de assistent voor de bijenteelt ter plekke. Die neemt monsters en stuurt ze op naar het Sciensano.

Wanneer wordt vastgesteld dat een kast door Amerikaans vuilbroed is aangetast, moet de LCE waarvan de bijenstand afhangt onmiddellijk worden verwittigd.

Als de monsters positief zijn (sporen bevatten) wordt de besmette kolonie ofwel geruimd ofwel wordt een kunstzwerm gemaakt. Er wordt door het FAVV in samenwerking met de burgemeester een beschermingsgebied met een straal van 3 km rond de uitbraak afgebakend. Het is verboden bijen te vervoeren binnen het beschermingsgebied en de andere volken worden onderzocht om eventuele besmettingen te kunnen opsporen. De bijen en het materiaal van de imker mogen het beschermingsgebied niet verlaten.

Gezondheidsdienst VBI

Wij danken de imkerverenigingen en imkers voor hun inzet.

Nieuws van de bestuurstafel

In memoriam

Heden werd ik kennis gesteld van het overlijden van de echtgenote van ons gewezen bestuurslid en huidig lid Aloïs Schotanus.

Alice Op de Beeck overleed op 88-jarige leeftijd in het AZ Herentals.

Het bestuur van de Rosse Bie wenst Aloïs en zijn familie veel sterkte om het verlies van zijn echtgenote te verwerken.

T. J.

Lidmaatschap voor 2021

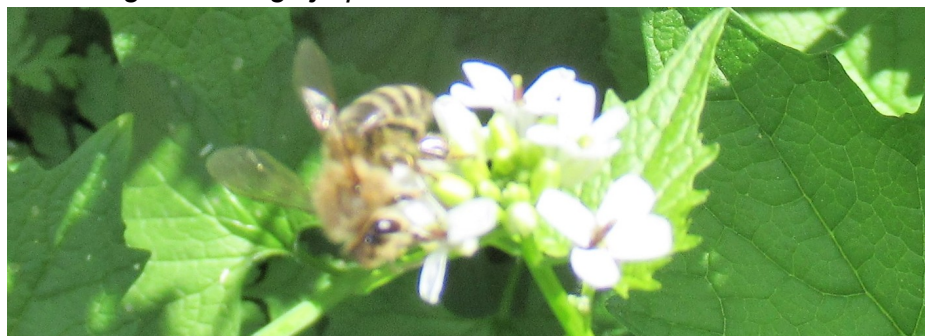
	aangesloten bij	ontvangt	Betaald
A-lid	VBI + Rosse Bie	BEETV + maandblad Konvib + verzekering + RB	25+12=37
B-lid	KonVIB + Rosse Bie	maandblad Konvib + verzekering + RB	30
C-lid	VBI + Rosse Bie	BEETV + verzekering + RB	25
D-lid	Rosse Bie	RB digitaal of per post indien betaald werd in 2020	5
Storten op rekening: BE24 9731 1250 1038 met vermelding : naam + A,B,C of D-lid			

Erg belangrijk is :

Duidelijk aan te geven voor welk lidmaatschap u kiest !

Afbeelding 1: Honingbij op Look zonder look

HB

"Radartracking" onthult mysterie over waar honingbijdarren seks hebben

Wetenschappers van de Queen Mary University of London en Rothamsted Research hebben radartechnologie gebruikt om mannelijke honingbijen, darren genaamd, te volgen en de geheimen van hun paringsgedrag te onthullen.

Gepubliceerd op: 20 mei 2021 :

Gevonden bij Vita Bee Health Newsletter June 2021. Foto gevonden op het internet zonder nadere informatie.

De studie suggereert dat mannelijke bijen samenkomen op specifieke locaties om al vliegend koninginnen te vinden en te trachten te paren. De onderzoekers ontdekten dat darren ook tijdens één vlucht tussen verschillende paringsgebieden vliegen.

Darren hebben één hoofddoel in het leven, in de lucht vliegend te paren met koninginnen. Imkers en sommige wetenschappers geloven al lang dat darren zich in enorme aantallen tot 10.000 verzamelen op locaties die bekend staan als 'darren-verzamelaarsplaatsen'. Eerdere onderzoekers hebben een feromoon kunstaas gebruikt om de darren aan te trekken, wat de mogelijkheid wekte dat dit kunstaas onbedoeld deze verzamelaarsplaats veroorzaakten. Deze nieuwe studie is de eerste poging ooit om de vliegroutes van individuele darren te volgen en te observeren zonder kunstaas.

Vergelijkbare paringsplaatsen, waar grote aantallen mannetjes zich verzamelen, zijn gekend en waargenomen bij andere dieren, maar dit is de eerste keer dat is waargenomen dat mannetjes zich tussen meerdere locaties verplaatsten, wat dus wijst op de ontdekking van een nieuw type dierlijk paringssysteem.

Het onderzoek wordt vandaag gepubliceerd in het tijdschrift *iScience* en valt samen met de door de VN uitgeroepen

Wereldbijendag (20 mei),

die tot doel heeft het bewustzijn te vergroten van het belang van bestuivers, de bedreigingen waarmee ze worden geconfronteerd en hun bijdrage aan duurzame ontwikkeling.

Hoe een bij te volgen:

Om de vliegroutes van darren te volgen, bevestigden de onderzoekers een klein antenne-achtig elektronisch apparaat, bekend als een “transponder”, aan de achterkant van individuele honingbijen. Wanneer de transponder een radarsignaal van de zender ontvangt, absorbeert hij zijn energie en zet deze om in een hoger frequentiesignaal, dat vervolgens door de radarantenne wordt gedetecteerd. Omdat het transpondersignaal twee keer zo hoog is als het oorspronkelijke signaal, is het gemakkelijk te identificeren en kan het niet worden verward met reflecties van het oorspronkelijke signaal van objecten in de omgeving, zoals bomen en gebouwen.

Met behulp van dit systeem kunnen de onderzoekers elke 3 seconden de positie van de bij ten opzichte van de radar volgen met een nauwkeurigheid van ongeveer 2 meter. Het team gebruikte vervolgens de posities van bekende oriëntatiepunten binnen de experimentele buitenlocatie om de ware GPS-positie van elke bij met transponder te bepalen.

De wetenschappers ontdekten dat de darren hun vlucht afwisselden tussen perioden met rechte en ingewikkelde vluchtpatronen, zelfs loopings kwamen voor binnen één vlucht. Bij verder onderzoek toonden ze aan dat fasen van loopingvlucht geassocieerd waren met vier verschillende locaties waar darren samenkwamen en deze specifieke gebieden dezelfde bleven over een periode van twee jaar.

Een nieuwe vorm van paringssysteem

De onderzoekers veronderstellen dat darrenverzamelplaatsen zouden kunnen functioneren als 'paaiplaatsen', paringssystemen waarin grote aantallen mannetjes zich alleen verzamelen in een poging om te paren.

Paaisystemen zijn vooral bekend bij gewervelde dieren, zoals herten en korhoenders, waarbij de mannetjes meestal trouw zijn aan een enkele paaiplaats.

Dr. Joe Woodgate, een postdoctoraal onderzoeker bij Queen Mary en hoofdauteur van de studie, zei: "Door deze radartechnologie te gebruiken om de bijen te volgen, ontdekten we dat individuele vliegroutes een duidelijke patroonsverandering vertonen van een rechte vlucht naar een looping-vlucht. Periodes van looping-vlucht kwamen op bepaalde locaties samen en dit herhaalde zich gedurende twee jaar, wat bevestigt dat stabiele darrenverzamelplaatsen, vergelijkbaar met 'paaiplaatsen' bij andere diersoorten, bestaan."

"We laten zien dat darren vaak meer dan één darrenverzamelplaats bezochten op één vlucht. Dit is het eerste bewijs dat mannetjes van welke diersoort ook die zich routinematig verplaatsen tussen paaiplaatsen en kan dus als een nieuwe vorm van paai-achtig paringssysteem bij honingbijen aantonen."

Volgende stappen

De onderzoekers begrijpen nog steeds niet hoe de darren deze verzamelgebieden in de eerste plaats vinden. Darren worden geboren in de zomer en hun gemiddelde levensduur is slechts ongeveer 20 dagen, dus nieuwe generaties kunnen deze gebieden niet vinden door oudere darren te volgen. "Onze bevindingen suggereren dat darren al bij hun tweede vlucht ooit verzamelplaatsen lokaliseren, zonder klaarblijkelijk uitgebreid te zoeken. Dit impliceert dat ze in staat moeten zijn om de informatie te krijgen die nodig is om hen naar een verzamelplaats te leiden door het landschap dicht bij hun korf te observeren. In de toekomst zullen we kijken hoe ze deze kennis bereiken", aldus professor Lars Chittka, hoogleraar sensorische en gedragsecologie bij Queen Mary en supervisor van het project.

Dr. Joe Woodgate, de hoofdonderzoeker voor de studie, maakt ook deel uit van het door EPSRC gefinancierde '[Brains on Board](#)'-programma dat tot doel heeft robots te maken met de navigatiecapaciteiten van bijen. Hij voegde eraan toe: "We geloven dat bijengeïnspireerde robotica in de toekomst een rol zal spelen bij het verbeteren van robotica en kunstmatige intelligentie. Het is belangrijk om te begrijpen hoe bijen doelen op afstand selecteren en vinden op basis van hun verkenningen van de omgeving."

Meer informatie

- Onderzoekspublicatie: 'Harmonic radar tracking reveals that honeybee drone navigate between multiple aerial leks' Joseph L.

Woodgate, James C. Makinson, Natacha Rossi, Ka S. Lim, Andrew M. Reynolds, Christopher J. Rawlings, Lars Chittka, iScience. DOI: 10.1016/j.isci.2021.102499.

- Het werk werd ondersteund door subsidies van de European Research Council en Engineering and Physical Sciences Research Council (EPSRC).
-

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Gezegde

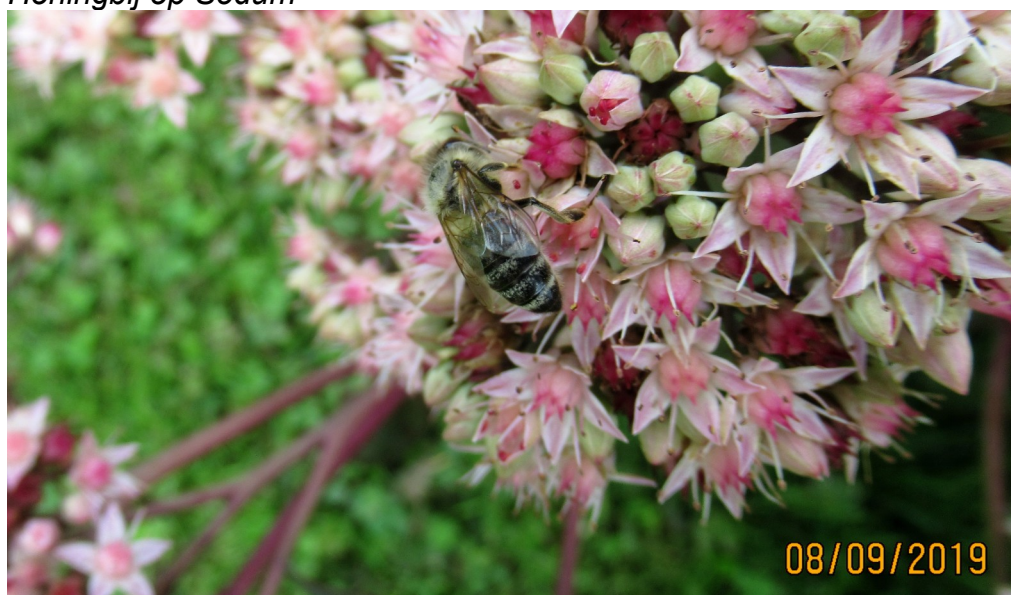
*In de valse liefde is meer gal,
dan er in de ware liefde honing kan zijn.*

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

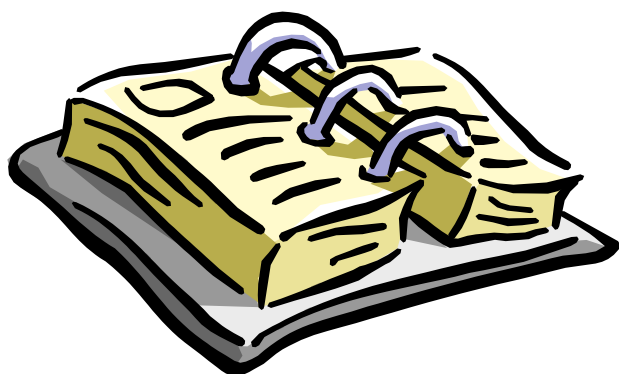
Zeventiende-eeuwse spreuk

Honingbij op Sedum

TE NOTEREN

Tip:

Om het niet te vergeten,
Noteer nu op uw kalender
en / of agenda.

Wij hopen onze normale activiteiten terug te kunnen hervatten maar de nu al overbekende “Corona” zal uiteindelijk beslissen maar dan worden alle leden per email (indien bij ons gekend) verwittigd.

Op donderdag 9 september 2021 om 19.30 uur : Ledenvergadering
in de stadsboerderij, Veldekensweg Turnhout.

Vooraf voor onze jonge (nieuwe) imkers maar zeker ook interessant voor ook alle andere leden en geïnteresseerden :

Wetten & Voorschriften voor beginnende imkers.

Voor ons duidelijk gemaakt door Ghislain Deroeck bezieler van het Bijenforum.

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

datum	Activiteiten 2021 met corona voorbehoud
do. 2 sep. 2021	Bestuursvergadering:
do. 9 sep. 2021	Ledenvergadering : Wetten / voorschriften voor beginnende imkers.
do. 14 okt. 2021	Ledenvergadering :
do. 4 nov. 2021	Bestuursvergadering
do. 11 nov. 2021	Ledenvergadering : Honing in de keuken
do. 9 dec. 2021	Ledenvergadering : Apitherapie

Aziatische Hoornaar (1)

De bekende metafoor dat vertelt dat een vlinderslag in een ander werelddeel bij ons een storm kan veroorzaken is een theorie waar al veel over gespeculeerd is. Nochtans is deze beeldspraak zeer toepasselijk op de situatie met de Aziatische hoornaar en wat gebeurde in een klein bedrijfje in China in 2004.

Want daar in het verre China werd een kartonnen doos met aardewerk voor Bonzai afgesloten en klaar gemaakt voor verzending naar het verre Frankrijk. Kort voor afsluiten kroop echter een bevruchte koningin van de Vespa Velutina, de Latijnse naam van de Aziatische hoornaar, in de doos.

Enige tijd later werd de doos geopend bij een winkelier in de omgeving van Bordeaux. De winkelier zag een vreemd insect rondvliegen, het venster werd open gezet en de invasie van de Aziatische hoornaar in Europa is daarmee een feit.

Ondertussen zijn miljoenen Euro's gespendeerd en vielen er tientallen dodelijke slachtoffers maar de trend blijft invasief.

Ondertussen is de Aziatische hoornaar aangekomen in Vlaanderen. En laat het nu net Vlaanderen zijn dat een biotoop kent van kleine menselijk constructies waarbij deze exoot zich de hemel te rijk voelt. En wat de aanwezigheid van de soort in Turnhout en omgeving betreft, ze is op het ogenblik van dit schrijven nog niet door iemand gerapporteerd, maar we weten met quasi zekerheid dat ze zich op het grondgebied schuilhoudt.

Bij het uitwinteren zoeken de jonge koninginnen graag naar beschutte constructies zoals tuinhuisen, garages enz En zo wordt het eerste nest van het jaar van de Aziatische hoornaar uitgebouwd in menselijke omgeving. O wee als je als mens of dier in de nabijheid komt. De Aziatische hoornaar is allerm minst vriendelijk te noemen in de omgeving van het nest. Als je dit insect tegen komt als ze alleen voedsel zoekt, is er geen enkel acuut gevaar. Niets zou vermoeden dat hetzelfde insect bij zijn nest bijzonder hard kan uithalen.

In deze periode van het jaar, juni – juli, wordt dus het eerste nest gevormd. Deze is nog op een eenvoudige wijze te verdelgen. Let op! Verdelgen is vakwerk. Begin er nooit zelf aan! Laat u daartoe nooit verleiden.

En dan in de hoogzomer start de bouw van het tweede nest ergens hoog in de bomen of in hoge constructies. Deze nesten zijn altijd moeilijk te bereiken, laat staan ze te vinden. Het verdelgen van deze nesten is dus veel complexer en bijgevolg ook stukken duurder. Verdelging is echter van zeer groot belang omdat in het tweede nest enkele honderden nieuwe jonge koninginnen geboren kunnen worden. En zo wordt de plaag telkens maar groter. Jaar na jaar.

De schade voor de mens is overduidelijk. Als er ongevallen gebeuren, soms met dodelijke afloop, is dit steeds te betreuren. Maar de soort veroorzaakt meer schade. De imkers hun bijenvolken worden belaagd en zonder spuurwerk en verdelging zijn de bijenvolken ten dode opgeschreven.

Geen bijen, geen bestuiving meer... de gevolgen zijn genoegzaam gekend. Onze voedselvoorzieningen nemen een duik.

En ook de fruittelers ondervinden grote schade. De hoornaars knabbelen aan ieder stukje fruit om suikers te oogsten. Dergelijk aangetast fruit is niet meer verhandelbaar.

Wat kan u doen ???

We moeten met zijn allen zeer attent gaan worden voor de aanwezigheid van deze invasieve exoot. Een individu kan je melden. En als je een beginnend nest opmerkt mag niets te tegenhouden om dit nest te rapporteren! De verdelging die er op volgt is gratis. De kosten worden betaald door het Vlaams Bijeninstituut dat een regeling getroffen heeft met Agentschap Natuur en Bos en met het Vlaamse departement Landbouw. Beide overheidsinstanties zijn sterk betrokken bij de bestrijding.

Melden van de Aziatische hoornaar doe je op de website www.vespawatch.be .

G.v.D.

DE AZIATISCHE HOORNAAR (2)

WAT IS HET GEVAAR?

De Aziatische hoornaar is een uitheemse wesp die oorspronkelijk uit China komt. In 2004 raakte een bevruchte koningin verzeild in Frankrijk, en op die manier neemt het insect de laatste jaren ook zijn intrek in België. De wesp vormt een bedreiging voor honingbijen, wilde bijen en andere bestuivers en moet daarom verdelgd worden.

ZO HERKEN JE EEN AZIATISCHE HOORNAAR

Je zou de Aziatische hoornaar kunnen aanzien als de Europese tegenhanger, maar in tegenstelling tot de uitheemse insect is de Europese hoornaar erg nuttig en onschadelijk! De Europese hoornaar hoeft niet te worden bestreden, en daarom is het belangrijk dat je hem goed kunt onderscheiden!

TIP: Kijk naar de kleur!

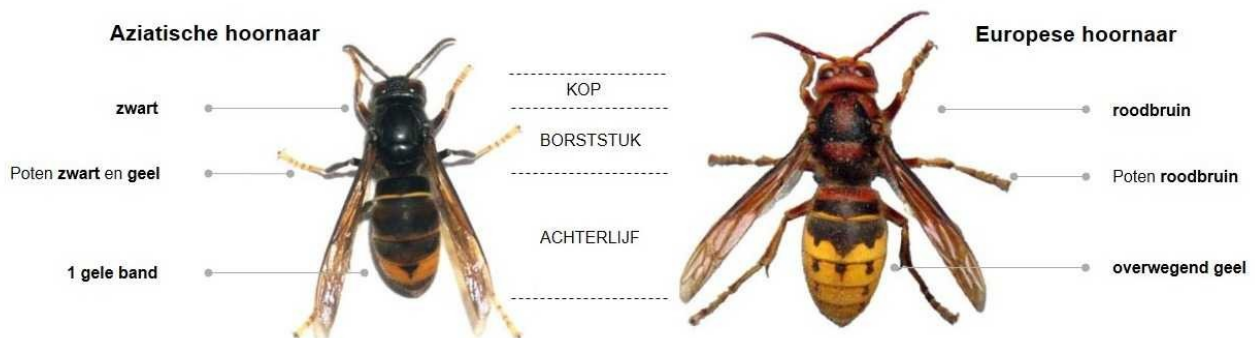
VERSCHIL AZIATISCHE EN EUROPESE HOORNAAR

De Europese hoornaar:

- is een halve centimeter groter dan de Aziatische. Het is natuurlijk niet evident om de grootte van het insect puur op het zicht af te meten. Of als 'ie langs je hoofd zoeft. Kijk daarom goed naar de kleur.
- heeft een bijna volledig geel achterlijf en is voor de rest roodbruin gekleurd.

De Aziatische hoornaar:

- is donker tot zelfs zwart en heeft een gele band op zijn achterlijf.
- heeft pootjes met opvallend, gele uiteinden.

Li

nks: de Aziatische hoornaar – rechts: de Europese hoornaar

AZIATISCHE HOORNAAR GESPOT: WAT NU?

Heb jij een nest van Aziatische hoornaars gespot? Probeer nooit zelf het nest te verwijderen! De hoornaar kan – net als elke andere wespensoort – zeer agressief reageren als hij verstoord wordt in zijn nest!

WAT MOET JE DAN WEL DOEN?

Maak een foto van het nest en het insect, en stuur het door naar “vespawatch.be”. Gespecialiseerde verdelgers komen dan het nest verdelgen. Op die manier kunnen ze de invasie van de Aziatische hoornaars intomen.

HELP, IK BEN GESTOKEN

Doordat de uitheemse insect groter is dan een bij of een wesp is de angel ook langer en kan die dieper in je huid steken. Daardoor kan de pijn heftiger zijn en de reactie op de steek sneller komen. Bij een allergische reactie neem je altijd best contact op met een dokter! G.v.D.

Groot kaasjeskruid (*Malva sylvestris*)

Bloeimaanden: Juni, juli, augustus, september

Standplaats: Zonnig

Bodem: Voedselrijk

Vocht: Droog tot licht vochtig

Een tweejarige tot meerjarige plant welke onder de juiste omstandigheden lang blijft staan. De plant wordt maximaal 120 cm hoog met grote, opvallende bloemen. Hij lijkt een beetje op een kleine stokroos.

Bijen en hommels zijn gek op deze plant en bezoeken hem veel. Een aanwinst in elke tuin

De naam kaasjeskruid werd gegeven omdat de zaaddozen lijken op kleine kaasbollen.

Honingbij op Grootkaasjeskruid

HB